



ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

LIBEREC

Inspekční zpráva

**Církevní základní a mateřská škola J. A. Komenského
Liberec, Srbská 441**

Adresa
Srbská 441, 460 11 Liberec

Identifikátor školy: 600 001 385

Zřizovatel: Jednota bratrská, Kollárova 456, 509 01 Nová Paka

Školský úřad Liberec, Masarykova 18, 460 31 Liberec 1

Termín konání komplexní inspekce: 9. - 19. květen 2000

Čj.	084 342/00-5083
Signatura	kh4zt401

CHARAKTERISTIKA ZAŘÍZENÍ

Církevní základní a mateřská škola J. A. Komenského v Liberci je kombinované zařízení, které sdružuje mateřskou školu, základní školu a školní družinu. Jedná se o školu s právní subjektivitou zřizovanou církví - Jednotou bratrskou. Škola je umístěna v přízemní budově v okrajové části města. Využívá okolní zeleně k pobytům dětí venku o přestávkách, při činnosti mateřské školy, školní družiny i při tělesné výchově.

Mateřská škola má jednu třídu. Zapsáno je 30 dětí ve věku od tří do sedmi let. Šest dětí chodí jen na tři dny v měsíci. Nejvyšší zaznamenaná průměrná docházka byla šestnáct dětí. Obědy jsou do mateřské školy dováženy ze školní jídelny sousedního gymnázia. Svačiny jsou připravovány ve škole.

Základní škola má šest tříd, spojen je první a druhý ročník, třetí a čtvrtý ročník, pátý a šestý ročník. Ročník sedmý, osmý a devátý je vyučován samostatně. V některých předmětech dochází i na druhém stupni ke spojování ročníků.

Pro žáky 1. stupně základní školy je druhým školním rokem realizováno pokusné ověřování odlišné organizační formy základního vzdělávání - domácí vzdělávání.

Ve všech ročnících včetně domácího vzdělávání se vyučuje podle vzdělávacího programu Základní škola. Celkově je ve škole zapsáno 135 žáků, z toho 48 v domácím vzdělávání.

Školní družina má jedno oddělení s 27 přihlášenými žáky.

Stravování pro žáky základní školy je smluvně zajištěno ve školní jídelně Gymnázia v Partyzánské ulici v Liberci.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI V MATEŘSKÉ ŠKOLE

Plánování a příprava vzdělávací činnosti

Plány vzdělávací práce jsou měsíční. Při jejich zpracování vycházejí učitelky z Časově tematických plánů (modifikace Programu výchovné práce pro mateřské školy MŠ ČR čj. 33 483/83-201). Pro činnost v oblasti náboženské využívá škola metodických materiálů získaných od církevních organizací v zahraničí. Stanovené cíle a úkoly jsou děleny po výchovách, někdy splývají. Učitelky si píší denní přípravy. Plánování obsahuje všechny složky vzdělávací činnosti, jejich zastoupení je rovnoměrné. Cíle a úkoly nejsou diferencovány podle věku dětí. Obsah spontánních činností a ranního cvičení odpovídal stanoveným cílům, řízená činnost po svačině - rozhovor o modlitbě a vybarvování pracovních listů - nebyl časově i obsahově přiměřený pro smíšenou skupinu dětí. Pro děti s odklady školní docházky jsou zpracovány individuální plány, které byly s učitelkou konzultovány.

Podmínky vzdělávací činnosti

V mateřské škole pracují dvě učitelky. Jedna z nich je ve škole od 1. září 1999, je odborně a pedagogicky způsobilá, má více než deset let praxe. Druhá z učitelek je nekvalifikovaná, jako učitelka pracuje šest let jen v této mateřské škole. Jejich souběžné působení v přímé práci s dětmi je využito především k zajištění bezpečnosti dětí při pobytu venku a různých akcích školy.

Prostorové podmínky jsou nevyhovující. V jednom prostoru (cca 36 m²) se odehrává celá činnost školy (hry, cvičení, vzdělávací činnost, stolování i spánek). Velmi stísněná je i šatna. Hygienické zařízení má mateřská škola samostatné. Šatna i hygienické zařízení jsou na různých místech v budově, volné přecházení dětí je omezeno. Na chodbách se střetává provoz základní a mateřské školy. Daný prostor neumožňuje dětem realizovat pohybové aktivity. V době inspekce bylo přítomno šestnáct dětí, jejich pohyb v tomto prostoru byl na hranici únosnosti. Počet dětí neodpovídá prostorovým podmínkám.

Vybavení třídy bylo v tomto školním roce částečně vyměněno, nový úložný nábytek je pěkný a účelný. Skříně jsou využity především k uložení matrací a lůžkovin. K estetice prostoru přispěl nový koberec. Tři dětské stolky se židlemi jsou starší, vybavení koutků pro hry dětí je částečně obnoveno. Z didaktické techniky je k dispozici televize, video a elektrické varhany. Malý prostor omezuje i výběr pomůcek a hraček, není jich příliš mnoho, převažují drobné stavebnice. V knihovně je základní knižní fond dětské literatury i literatura odborná, včetně nově vydávaných publikací. Školní zahrada je pěkná, dostatečně zastíněná, rozdělena živým plotem. Není příliš udržovaná a její vybavení tvoří kovová hrazda, kolotoč a pískoviště.

V průběhu inspekce převažovala frontální řízená činnost, děti neměly možnost výběru mezi individuální a společnou činností. Pro jejich hru nebyl dostatek časového prostoru. Nebyla respektována schopnost koncentrace dětí přiměřeně k jejich věku. Pitný režim byl realizován. Nápoj je dětem nabízen jednorázově, není k dispozici průběžně po celý den. Zájemcům škola nabízí keramický a výtvarný kroužek. V rámci běžné vzdělávací činnosti navštěvují děti divadlo, chodí na exkurze na pracoviště rodičů, účastní se soutěží organizovaných základní školou, chodí na výlety. Škola spolupracuje s Dětským diagnostickým ústavem v Liberci. Tradicí je pozvání na oslavy narozenin v rodinách dětí. Většina rodin i vyučujících se zná, stýká se spolu nejen ve škole, ale i v rámci církevního společenství. Tato skutečnost významně ovlivňuje jednání dětí i učitelek.

Organizace, formy a metody vzdělávací činnosti.

Zvolené formy vzdělávací činnosti nerespektovaly věkové složení třídy. Děti neměly možnost volit si jinou činnost, nebyla jim žádná nabídnuta. Zvolené metody neumožnily dětem aktivní činnost a emoční prožitky, jejich role byla spíše pasivní. V činnosti vedené na verbální úrovni se více uplatňovaly starší děti. Způsob jednání učitelky je možno označit jako laskavě autoritativní. Učitelka využívala dalších příležitostí např. oblékání a vycházky k opakování a upevňování znalostí. Hygienickým návykům byla věnována přiměřená pozornost. Jídlo je dětem podáváno ve třídě, děti používají příbor, je respektováno individuální tempo jídla.

Motivace a hodnocení

Úvodní i průběžná motivace byla využita v ranním cvičení i při hrách během vycházky. Cílené vedení k dobrým vzájemným vztahům je v jednání dětí pozorovatelné. Vhodné situace byly využity k ověřování a upevňování získaných dovedností a návyků. Jednání dětí i jejich znalosti jsou hodnoceny průběžně, výzvy k žádoucímu jednání jsou učitelkami často opakovány.

Interakce a komunikace

V komunikaci převažoval verbální projev učitelky, velmi často měl charakter poučování.

Prostor pro neformální rozhovory byl vytvořen při pobytu venku. Poměrně hojná byla vzájemná komunikace mezi dětmi.

Řízené činnosti

Ranní cvičení bylo realizováno v omezeném prostoru. Organizace během cvičení nebyla dětmi zažitá. Motivace cvičení, slovní doprovod i dopomoc učitelky vedly děti ke správnému provádění cviků. Drobné nedostatky v provádění cviků byly s učitelkou prokonzultovány. Chyběla závěrečná hra.

Frontálně řízená činnost byla zařazena po společné svačině. Tématem činnosti byla modlitba, byla využita metoda rozhovoru a vybarvování obrázku. Téma je velmi abstraktní, používané pojmy i zvolená forma byly pro předškolní děti náročné. Jiná činnost jim nebyla nabídnuta.

Při rozhovoru seděly děti v kroužku na zemi, délka činnosti i pasivní role dětí vedly ke spontánním změnám polohy, upravovacím pohybům. Převažoval slovní projev učitelky kladené otázky byly velmi návodné, nepodporovaly vytváření vlastního názoru. Vybarvování poměrně složitého obrázku ihned po rozhovoru neodpovídalo možnostem především mladších dětí. Činnost nerespektovala individuální schopnost koncentrace dětí. Zvolené metody nepodporovaly rozvoj fantazie, tvořivosti a aktivního učení.

Společná pohybová hra na hřišti byla pro část dětí nová, k dobrému průběhu přispěla účast obou učitelek ve hře.

Řízené činnosti byly hodnoceny jako ještě vyhovující.

Spontánní činnosti

Časový prostor pro ranní hry byl velmi malý, převážná většina dětí přichází do mateřské školy až po jejich ukončení. Děti si volně kreslily a hrály na obchod. Další spontánní hry probíhaly v době vycházky na hřišti. Ve hrách děti využívaly drobné náčiní a zahradní hračky, které si přinesly sebou. Učitelka se některých her účastnila jako spoluhráč. Komunikace dětí navzájem i dětí a učitelky byla bezprostřednější a uvolněná.

Spontánní činnosti byly hodnoceny jako dobré.

Hodnocení kvality vzdělávací činnosti

Koncepční záměry mateřské školy nejsou uvedeny. Plánování není zcela funkční, chybí diferenciací úkolů podle věku dětí. Prostorové podmínky jsou pro stávající počet dětí nevyhovující. Umístění hygienického zařízení a šatny ztěžuje organizaci provozu mateřské školy. Nový úložný nábytek a koberec přispívají k estetice prostředí. Převažující frontálně řízená činnost neodpovídá věkovému složení třídy a novým trendům v předškolní výchově. Chybí možnost výběru z několika činností, z činností řízené či spontánní. Časový prostor pro spontánní činnost a hru je velmi malý. Jednání učitelek k dětem je zdvořilé, zdůrazňovány jsou pozitivní momenty v činnosti a jednání dětí, mezi dětmi nebyly pozorovány konflikty. Dohodnutá pravidla jednání jsou dodržována.

Vzdělávací činnost mateřské školy byla celkově hodnocena jako dobrá.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ V ZÁKLADNÍ ŠKOLE

V rámci inspekční činnosti byla sledována výuka na 1. stupni, na 2. stupni byly hospitovány předměty přírodovědného a společenskovedního zaměření a tělesná výchova. Zhlédnuto bylo i domácí vzdělávání včetně konzultací.

Výuka v 1. - 9. ročníku probíhá podle vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2.

Časová dotace sledovaných předmětů nebyla dodržena v chemii, minimální hodinová dotace byla v rámci 2. stupně zkrácena o 1,5 hodiny. V ostatních předmětech odpovídala učebnímu plánu.

Stavba rozvrhu hodin částečně nerespektuje psychohygienická a didaktická hlediska, výuka v předmětech s dvouhodinovou dotací je zařazena v následujících dnech (vlastivěda v 4. a v 5. ročníku, přírodověda v 5. ročníku, zeměpis v 6. ročníku, přírodopis v 7. a v 9. ročníku, chemie v 8. ročníku).

Vyučující jsou výchovným poradcem informováni o žácích se specifickými poruchami učení a chování a žácích šetřených v pedagogicko-psychologické poradně. Při hodnocení je brán ohled na jejich handicap.

Školní budova nevyhovuje provozu mateřské a plně základní školy především z hlediska prostorového. Třídy jsou velmi stísněné, zázemí pro výuku je minimální. V budově je velmi špatná zvuková izolace. Ve výzdobě školy jsou vhodně využity práce žáků a fotodokumentace školních akcí.

Některými vyučujícími na 2. stupni nebyla dodržována délka vyučovacích hodin.

1. stupeň

Výuka v prvním až pátém ročníku byla sledována v šesti předmětech (matematika, český jazyk, prvouka, přírodověda, vlastivěda, pracovní činnosti) v devíti vyučovacích hodinách u pěti vyučujících. Jedna z nich má úplnou odbornou a pedagogickou způsobilost pro 1. stupeň základní školy (vyučuje v prvním a druhém ročníku), jedna učitelka dálkově studuje (vyučuje ve třetím a čtvrtém ročníku), dvě mají úplnou pedagogickou a odbornou způsobilost pro 2. stupeň školy (předměty matematika, český jazyk, informatika a výtvarná výchova) a jedna je bez odborné a pedagogické způsobilosti.

Žáci jsou rozděleni do tří tříd. Výuka probíhá v odděleních. Třídy byly vyzdobeny pracemi žáků a pomůckami k výuce.

Časová dotace sledovaných předmětů odpovídala učebnímu plánu, obsah učiva byl v souladu s učebními osnovami zvoleného vzdělávacího programu.

Psychohygienické podmínky byly dobré. V učebnách bylo nutno i přes slunečné počasí po dobu celé výuky svítit. Přirozeného větrání bylo využíváno v každé hodině. Prostorově jsou učebny pro stávající počet žáků malé, neposkytují dostatečný prostor k pohybu. Ve třídách nejsou zabudována umyvadla s tekoucí vodou, jsou využívány umývárny umístěné před WC (zvlášť chlapecké a zvlášť dívčí). Ve třídách jsou kbeličky s vodou na mazání tabulí. Pitný režim je zajištěn.

Učitelky dbaly při většině hodin na uspořádání pracovního místa, menší pozornost byla věnována v průběhu výuky správným návykům při psaní a sezení žáků. V hodinách bylo málo využíváno střídání činností v jednotlivých odděleních i zařazování vhodných odpočinkových činností - relaxace, především vzhledem ke zdravotnímu stavu žáků.

Používané metody odpovídaly věku i individuálním schopnostem žáků. Po stránce organizační

nebylo zajištěno častější střídání práce v odděleních, i když se objevovaly prvky skupinové činnosti a otevřeného vyučování. Nevhodná formulace některých otázek nebo jejich nevhodné položení až po vyvolání žáka nepřispívalo k zapojení všech dětí. Na závěrečné zhodnocení práce žáků nebylo vždy pamatováno dostatečně dlouhým časovým úsekem před ukončením hodiny zvoněním. Do hodin byly vkládány modlitby vyučujících za žáky. Byly směřovány k prosbě za zvládnutí učiva, k ochraně zdraví žáků apod.

Motivace byla využívána především v nižších ročnících. Ověřování pochopení látky bylo ve všech hodinách běžné. Vyučující pomáhali žákům radou i opakovaným vysvětlením úkolu. Oceňovali snahu o pokrok. Dohodnutá pravidla komunikace i rozvoj komunikativních dovedností měly slabá místa - např. převážně jednoslovné odpovědi žáků, vzájemné překřikování aj. Osobnost žáka byla vždy respektována. Verbální a neverbální komunikace učitelů měla dobrou úroveň.

Český jazyk - 1. stupeň

Frontálně vedená hodina českého jazyka ve druhém ročníku byla málo efektivní, i když se vyučující snažila splnit požadované úkoly. Žáky vedla vyučující bez odborné a pedagogické způsobilosti - dle sdělení ředitelky školy plní funkci asistenta. Úkoly v hodině a postup výuky jí připravuje třídní učitelka a ona učivo s žáky procvičuje (diktát vět, věty jednoduché, souvětí, vlastní jména). V důsledku nevhodného chování některých žáků, kteří museli být napomínáni, byla učitelka nucena několikrát opakovat zadání úkolu. Naplánované učivo bylo splněno, množství informací doplňovala však sama vyučující.

V metodicky dobře zvládnuté hodině (slovní druhy, věty jednoduché a souvětí, citově zabarvená slova) ve třetím a čtvrtém ročníku byla práce žáků diferencovaná. Tempo výuky odpovídalo jejich schopnostem. Činnost v obou odděleních byla motivována především mezilidskými vztahy (mluvní projevy) a chováním jednotlivců vůči většině. Žáci měli možnost využívat vlastních poznatků z chování mezi sebou i k dospělým a naopak. Jejich kritický přístup k nastíněnému problému byl vhodně usměrňován. Členitost hodiny, proložená tělovýchovnou chvilkou, podněcovala zájem o výuku. Z celé hodiny o mezilidských vztazích byl učitelkou učiněn závěr v podobě věty: „Než promluvíš, postav si před ústa stráž.“

Kvalita výuky českého jazyka na 1. stupni měla dobrou úroveň.

Matematika - 1. stupeň

Matematika byla sledována ve všech ročnících prvního stupně u tří vyučujících (sčítání s přechodem přes desítku, násobilka 2, 3, 4, zlomky, obvod, obsah kvádra a krychle). Učitelky byly na hodiny připraveny, měly v zásobě dostatečné množství dalších pomůcek, ale přesto nebyl vždy vyučovací čas plně využit, např. při samostatné práci nebyli žáci třetího ročníku dostatečně zaměstnáni. Organizačně velmi zdařilá hodina v pátém a šestém ročníku vedla žáky při samostatné práci k promýšlení postupu zadaného úkolu. Ve všech hodinách výuka navazovala na předcházející učivo. Žáci úkoly zvládali většinou samostatně nebo s malou pomocí. Psaní na volné listy, do sešitů a ani psaní silným fixem na tabulky nevedly žáky k pečlivosti provedení. Úroveň sešitů byla velmi rozdílná.

Kvalita výuky matematiky na 1. stupni měla dobrou úroveň.

Pracovní činnosti - 1. stupeň

Výuka se uskutečnila v pátek po obědě. Žáci byli shromážděni kolem stolků sestavených do většího obdélníku. Vlastní činnost - vyšívání obrázků - probíhala v klidné a přátelské atmosféře. Vyučující žákům pomáhala radou i příkladem. Rozdílná zručnost žáků vedla k tomu, že někteří si vyšili dva obrázky. Ne všichni žáci uměli navléknout nit do jehly a uvázat uzlík. Závěr hodiny byl trochu chaotický, neboť pro některé žáky si rodiče přišli před koncem vyučování a žáci odcházeli dříve než byla hodina ukončena.

Struktura hodiny byla promyšlená, vyučující k žákům přistupovala individuálně. Materiální zajištění vyhovovalo potřebám výuky.

Kvalita výuky pracovních činností měla dobrou úroveň.

Přírodní vědy 1. stupeň - prvouka, přírodověda a vlastivěda

Učivo tří hodin v jednotlivých ročnících odpovídalo učebním osnovám. Žáci se učili poznávat různá zaměstnání, dovídali se o chráněných krajinných oblastech v naší republice, o oblastech Moravy a o kroužkovcích. Po materiální stránce byly hodiny dobře zajištěny (obrazový materiál, encyklopedie, namnožené listy s textem i zadanými úkoly), pouze žáci čtvrtého ročníku neměli u sebe mapy České republiky. Komunikativní dovednosti byly rozvíjeny ve všech ročnících formou odpovědí na otázky, shrnutím poznatků získaných z textu encyklopedií a brožurek, vlastním vyprávěním. Hodiny byly pro žáky přínosem a ukázaly jim možnost využívání různých publikací pro získávání nových poznatků.

Kvalita výuky prvouky, přírodovědy a vlastivědy měla velmi dobrou úroveň.

Přírodní vědy 2. stupeň - matematika, fyzika, chemie a zeměpis

Výuka matematiky je zajištěna učitelkou s požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilostí, chemie a zčásti fyzika je vyučována pouze s pedagogickou způsobilostí, zeměpis vyučuje učitel bez příslušné odborné a pedagogické způsobilosti.

Výuka probíhala v kmenových třídách, odborné učebny pro výuku sledovaných předmětů nejsou zřízeny. Vybavení pomůckami hlavně pro výuku chemie a zčásti fyziky je nepostačující. Fond učebnic výuce vyhovuje, průběžně je doplňován.

Hodiny byly připravené, jejich společným znakem byl frontální způsob výuky se střídáním činností, které žáky v mezích možností aktivizovaly (práce s učebnicí a atlasem, s pracovním sešitem, částečně samostatná práce a řízený rozhovor učitelů a žáků). Zvolené metody a formy práce neumožňovaly žákům výraznou diferenciaci dle schopností. Podle možností vyučující využívali mezipředmětových souvislostí a občas kladli důraz na praktické využití znalostí a dovedností žáků. Část zhlédnutých hodin byla málo efektivní, aktivita žáků byla nízká. V hodinách matematiky žáci neprokazovali dostatečnou zručnost při provádění numerických výpočtů. Průběžné hodnocení žáků bylo převážně pozitivní. Sledované hodiny postrádaly využití názorných pomůcek.

V hodinách fyziky a chemie nejsou realizovány laboratorní práce.

V sledovaných hodinách převládala komunikace založená na vzájemné důvěře a pozitivních vztazích. Žáci se chovali klidně a ukázněně.

Kvalita výuky přírodovědných předmětů na 2. stupni měla dobrou úroveň.

Společenské vědy 2. stupeň - dějepis, občanská výchova a rodinná výchova

Ve škole není vyučující s odpovídající odbornou a pedagogickou způsobilostí. Dějepis, občanskou výchovu a částečně rodinnou výchovu vyučuje učitelka se středoškolským nepedagogickým vzděláním, aktuálně podala přihlášku na pedagogickou fakultu (obor český jazyk a občanská výchova). Další vyučující rodinné výchovy nemá odpovídající odbornou způsobilost.

Tři hospitované hodiny dějepisu byly pečlivě připravené. Učitelka postupovala dle tematických plánů zpracovaných pro celý 2. stupeň. Ve výuce dějepisu nejsou ve třídě devátého postupného ročníku splněny v plném rozsahu osnovy vzdělávacího programu Základní škola. V průběhu 2. stupně základní školy nebylo zčásti probráno učivo tematického celku „Československo a svět ve 2. polovině 20. století“. Hodiny byly zajímavé, měly komunikativní charakter. Učitelka zapojovala žáky pomocí otázek, využívala metody problémové výuky, mezipředmětové vztahy (literární ukázky), práci s textem, používala mapy. Poznámky v sešitech byly přehledné a strukturované. Učitelka sešity pravidelně kontroluje. Rezervy jsou v odbornosti vyučující a pedagogické nezkušenosti. Přínosem je zájem, osobní zaujetí, schopnost vytvořit atmosféru spolupráce a komunikativní prostředí. Výuka dějepisu je na dobré úrovni.

Občanská výchova a rodinná výchova byly hospitovány po dvou hodinách. Výuka probíhala třikrát ve spojených třídách v naprosto nevyhovujících podmínkách, kdy si žáci museli přinést do třídy židle a neměli ani místo u stolu. Dle záznamu v třídních knihách nebyla látka v rodinné výchově rozvržena rovnoměrně a neodpovídala předloženým tematickým plánům. V jedné třídě byla výuka tři měsíce pozadu proti tematickému plánu, opakovaně a bez systému se v průběhu školního roku dle zápisů v třídní knize zabývali temperamentem a typy osobností (12x). Kromě jedné hodiny rodinné výchovy, která neodpovídala specifickým cílům a přístupům k obsahu a organizaci výuky předmětu dle osnov (nejistota, napětí, autoritativní přístup) byly hodiny vedeny komunikativně. Byl využíván dialog, řízený rozhovor. Žáci se otevřeně vyjadřovali k daným tématům, vyučující pohotově reagovala na vzniklé situace, dokázala vyjádřit své osobní postoje, žáky zaujmout a aktivizovat. V šesté třídě v průběhu školního roku odpadlo devět hodin občanské výchovy. Výuka rodinné výchovy byla hodnocena jako dobrá a ještě vyhovující, hodiny občanské výchovy byly vynikající a velmi dobré. Všechny vyučující měly aktivní zájem o zpětnou vazbu.

Kvalita výuky dějepisu, občanské výchovy a rodinné výchovy měla dobrou úroveň.

Tělesná výchova - 2. stupeň

Výuku tělesné výchovy zajišťuje učitelka se středoškolským vzděláním (obor vychovatelství).

Škola nemá vlastní tělocvičnu. Pro výuku tělesné výchovy se vedení školy snaží zajistit odpovídající podmínky. V zimním období je uzavřena smlouva o pronájmu tělocvičny s TJ Lokomotiva Liberec (TV chlapani 2x týdně), po celý školní rok se ZŠ U Soudu (TV dívky 1x týdně) a ZŠ Růžodolská. Dále je využíván bezplatně blízký sportovní areál Slovanu Liberec, malé hřiště na louce u letiště a školní zahrada.

Hospitace proběhla ve dvou dvouhodinových blocích - na malém hřišti (chlapani 5. - 7. ročník) a v tělocvičně ZŠ U Soudu (dívky 5. - 9. ročník), monitorována byla část hodiny chlapečů 8. a 9. ročníku zaměřená na nácvik volejbalu. Hospitované hodiny byly připravené, program byl promyšlený, fyzicky náročný. Žáci byli po celou dobu aktivně zapojeni. V tělocvičně bylo

využito cvičení na stanovištích, při cvičení na kruzích nebyla zajištěna odpovídající záchrana. Při volejbalu neměli všichni žáci dostatečně zvládnuty základní dovednosti. Rezervy byly v diferencování úkolů podle věku a schopností žáků (především u dívek) a zařazování relaxačních prvků. V průběhu inspekce se žáci zúčastnili lehkootletických soutěží.

Kvalita výuky tělesné výchovy měla velmi dobrou úroveň.

Hodnocení kvality vzdělávání

Úroveň hodnocení zhlédnutých hodin na 1. stupni byla vyrovnaná, na 2. stupni byly v hodnocení jednotlivých hodin a předmětů větší rozdíly.

Na základě provedených hospitací byla kvalita vzdělávání sledovaných předmětů ve škole na průměrné úrovni.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Ředitelka školy má stanovené koncepční záměry a úkoly, které vycházejí z analýzy podmínek a prostředí školy i z připomínek a námětů pedagogických pracovníků. Obsahově jsou koncepční plány orientovány na úkoly v oblasti výchovně-vzdělávacího procesu a na úkoly materiálně-technické. Priority jsou stanoveny. Činnost školy se odvíjí od křesťanských životních postojů, které jsou aplikovány do vlastní výuky i mimoškolní činnosti. Cíl dosáhnout úplné základní školy byl splněn, současné personální, prostorové a zčásti materiální podmínky danému stavu neodpovídají. Stanovené úkoly v materiálně-technické oblasti se odvíjejí od finančních možností a od snahy získat prostorově a hygienicky vyhovující budovu pro školu. I když problém vhodného objektu řeší ředitelka dlouhodobě, jeho získání se dle sdělení nejeví zatím reálně. O koncepčních záměrech byli informováni pracovníci školy, rodiče žáků a zřizovatel. Připomínky a návrhy všech zúčastněných stran byly akceptovány.

Pro školní rok byl pro celé zařízení vypracován dokument „Hlavní úkoly pro školní rok 1999 - 2000“, který vymezuje nejdůležitější úkoly a prostředky k jejich plnění. Součástí je plán práce školní družiny, organizace školního roku a přehled akcí pořádaných ve školním roce. Stanovené úkoly jsou ředitelkou sledovány, kontrolovány a vyhodnocovány na pravidelných poradách. Plán je průběžně plněn.

Roční plán školy není v mateřské škole k dispozici. V předchozích letech chodilo do mateřské školy výrazně méně dětí, tím byl ovlivněn způsob práce. Pro další činnost bude nutná kvalitní analýza činnosti školy ve stávajících podmínkách a počtu dětí.

V základní škole se ve školním roce 1999/2000 vyučuje v 1. - 9. ročníku včetně domácího vzdělávání podle vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2, ve znění pozdějších úprav a doplňků. Vedení školy vyžaduje tematické plány učiva jednotlivých předmětů. Toto plánování na základě provedených hospitací u části sledovaných předmětů nevychází z reálné situace, ve spojených ročnících nerespektuje věkové zvláštnosti a schopnosti žáků, v předmětu dějepis nesleduje splnění učebních osnov dle zvoleného vzdělávacího programu.

Při inspekci bylo zjištěno nedodržení § 39 odst. 1 zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol, v platném znění a § 3 odst. 1 zákona

č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, v platném znění tím, že v průběhu školních roků 1998/1999 a 1999/2000 nebyl v předmětu chemie naplněn minimální počet čtyř hodin, které jsou stanoveny učebním plánem vzdělávacího programu Základní škola schváleného MŠMT ČR pod čj. 16 847/96-2, ve znění úprav a doplňků schválených MŠMT ČR pod čj. 25 018/98-22. Ve školním roce 1998/1999 byla chemie v osmém ročníku vyučována jednu hodinu týdně. Ve školním roce 1999/2000 byla chemie v devátém ročníku vyučována v 1. pololetí dvě hodiny týdně a ve 2. pololetí jednu hodinu týdně. Tím došlo v předmětu chemie během dvou školních roků u jedné třídy ke krácení stanoveného minimálního počtu hodin celkově o 1,5 hodiny.

Současně bylo zjištěno, že nebyl dodržen § 39 odst. 1 zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol, v platném znění a § 3 odst. 1 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, v platném znění tím, že ve třídě devátého postupného ročníku nejsou ve školním roce 1999/2000 splněny učební osnovy předmětu dějepis podle vzdělávacího programu Základní škola schváleného MŠMT ČR pod čj. 16 847/96-2, ve znění úprav a doplňků schválených MŠMT ČR pod čj. 25 018/98-22. V této třídě nebylo v průběhu 2. stupně základní školy probráno učivo tematického celku „Československo a svět ve 2. polovině 20. století“.

Nabídka volitelných předmětů vychází z personálních a materiálních podmínek školy a počtu žáků v jednotlivých ročnících. Škola se více orientuje na zájmovou činnost dětí v době mimo vyučování a na pořádání víkendových akcí.

Pro žáky se specifickými vzdělávacími potřebami jsou vypracovány konkrétní individuální plány.

Plánování školy je na dobré úrovni.

Organizování

Organizační struktura je stanovena. V čele stojí ředitelka školy, které přímo podléhají dva zástupci - pedagogický a technický. V mateřské škole je určena vedoucí učitelka. Kompetence jednotlivých pracovníků a specifikace úkolů jsou vymezeny, pravomoci delegovány. Vedení školy rozšířené o další pracovníky se pravidelně schází na pracovních poradách. Podle složení členů je projednávána oblast pedagogická, oblast technická a ekonomická, domácí vzdělávání, mateřská škola, popř. i školní družina. Porady pedagogických pracovníků se pravidelně konají v pondělí před vyučováním. Zvolená organizační struktura umožňuje řízení kombinovaného zařízení mateřské a základní školy.

Jako poradní orgán je ustanovena pedagogická rada, metodické orgány pro 1. a 2. stupeň školy a sdružení rodičů.

Život školy se řídí písemně zpracovaným školním řádem. V úvodu jsou stanovena základní práva žáků. Stěžejní část, věnovaná povinnostem žáků, je velmi podrobná a normativní, má restriktivní charakter. Předpokladem je hotový, vycvorený, ukázněný žák. Je opominuto, že výchova ke kázi je jedním z cílů výchovného působení školy. Řád obsahuje ustanovení, která nejsou v kompetenci školy (zákaz nošení cenností, povinnost uložit je u učitele, chování mimo školu, možnosti vyloučení ze stravování a vyloučení ze školy). Věcně je zpracována organizace vyučovacího procesu, velmi dobře působí rejstřík pochval. Školní řád neřeší postup při zajišťování dozorů o poledních přestávkách. V řádu mateřské školy není uveden bod určující uzavření školy.

Škola má písemně zpracovaný vlastní klasifikační řád.

Osobní data o žácích a pracovnících školy jsou vedena na počítači a v tištěné podobě. Důvěrné informace, údaje a materiály jsou zabezpečeny proti zneužití.

Ředitelka školy má vytvořen funkční informační systém. Nejčastější formou je předávání informací ústním sdělením. Aktuální informace, informace ředitelství školy, školského úřadu a dalších institucí jsou zveřejňovány na nástěnce ve sborovně. Informace pro žáky jsou převážně oznamovány třídními učiteli. Vnější informační systém se opírá o průběžná sdělení zákonným zástupcům pomocí notýsků nebo žákovských knížek, o pravidelné konání třídních schůzek a o zprávy uveřejněné ve školních novinách. O zhoršené klasifikaci a o udělení výchovných opatření jsou rodiče včas písemně informováni popř. jsou i pozváni k jednání ve škole. Rodiče mají možnost se účastnit akcí a seminářů pořádaných školou. Vzájemná spolupráce školy a rodičů je velmi dobrá.

Škola pravidelně odebírá Věstník MŠMT ČR, odborné a metodické časopisy a nakupuje odbornou literaturu.

Širší veřejnosti se škola prezentuje vystoupeními dětí v domově důchodců, v domě pro osamělé matky, ve škole pro mentálně postižené, v dětském domově, na církevním shromáždění a na veřejné akademii. Děti se zúčastňují akce „Socha a město“ a akcí v galerii.

Začátek vyučování, stanovené maximální počty vyučovacích hodin v jednotlivých ročnících v jednom sledu a v jednom dni, délka vyučovacích hodin a délka přestávek odpovídají vyhláše č. 291/1991 Sb., o základní škole, v platném znění.

Inspekci kontrolovaná povinná dokumentace podle § 38a odst. 1 zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních, středních a vyšších odborných škol, v platném znění je vedena ve stanoveném rozsahu a na předepsaných tiskopisech. V kontrolovaných třídních knihách, třídních výkazech a katalogových listech byly zjištěny administrativní nedostatky. Používání jedné třídní knihy určené pro 1. stupeň základní školy ve třídě se spojeným 5. a 6. ročníkem není vhodné z hlediska odlišnosti ve vedení zápisů a různosti předmětů na 1. a 2. stupni. Zápisy některých vyučujících v třídních knihách byly formulovány obecně, měly nízkou vypovídací hodnotu. Závady, forma a způsob vedení výše uvedené dokumentace byly s ředitelkou školy projednány. V předložené personální dokumentaci chyběl ve složce ředitelky školy doklad o dosaženém vzdělání.

Kontrolována byla povinná dokumentace mateřské školy (přehled výchovné práce, přehled docházky dětí, evidenční listy). Evidenční listy žáků mateřské školy nejsou vedeny na závazných tiskopisech. Rozhodnutí o přijetí do mateřské školy vydává a eviduje ředitelka školy.

Výroční zpráva za školní rok 1998/99 je zpracována v souladu s § 17e odst. 2, 3 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, v platném znění. Postihuje všechny oblasti a její obsah je v souladu se zjištěnými skutečnostmi. Formální úroveň je velmi dobrá. Výroční zpráva o hospodaření vyčísluje základní položky části příjmové a části výdajové. Výroční zprávy byly projednány a schváleny na poradě pracovníku školy.

Organizování je na dobré úrovni.

Vedení a motivování pracovníků

Vedení a motivování lidí má stanovená pravidla. Je založeno na oboustranné spolupráci a na dobrých vzájemných vztazích na pracovišti. Ředitelka školy získává a pozitivně motivuje zaměstnance pro uskutečňování koncepčních záměrů, převažuje morální stimulace. Se svými podřízenými je v denním kontaktu, reaguje na vzniklé situace a operativně je řeší. Dílčí rezervy

jsou ve vedení pedagogických pracovníků k využívání širší škály vyučovacích metod a postupů i k používání pomůcek a didaktické techniky.

Z celkového stavu 8,29 přepočtených pedagogických pracovníků základní školy splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti čtyři učitelky, což odpovídá vzhledem k výši jejich úvazků v přepočtu 3,58 pracovníka. Dvě z nich mají kvalifikaci pro výuku českého jazyka a výtvarné výchovy, jedna pro výuku matematiky a informatiky a jedna pro výuku na 1. stupni základní školy. Tím je ve škole plně kvalifikovaně odučeno 39,6 % hodin, s pedagogickou způsobilostí je odučeno 12,8 % hodin, s odbornou způsobilostí 3,7 % hodin a bez odborné a pedagogické způsobilosti 43,9 % hodin. Výuka s odbornou a pedagogickou způsobilostí je ve škole zabezpečena na 1. stupni ve třídě se spojeným 1. a 2. ročníkem a na 2. stupni ve všech třídách v předmětech český jazyk, matematika a výtvarná výchova.

V mateřské škole pracuje jedna plně kvalifikovaná učitelka, jedna nekvalifikovaná.

Tím není za daných podmínek plně dodržena vyhláška MŠMT ČR č. 139/1997 Sb., o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a o předpokladech kvalifikace výchovných poradců, v platném znění.

Vedení školy umožňuje všem pedagogickým pracovníkům účast na akcích v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků. Ředitelka podporuje různé formy zvyšování a rozšiřování kvalifikace zaměstnanců školy. V současné době jedna učitelka dálkově studuje učitelství 1. stupně základní školy na pedagogické fakultě a druhá speciální pedagogiku. Další učitelka studuje VOŠ ve Svatém Janu pod Skalou. Vyučující rovněž průběžně dokončují různé vzdělávací kurzy a projekty. Vedení plně využívá zájmu, schopností, nápadů a iniciativy všech pracovníků pro pozitivní vývoj školy a pro její prezentaci. Dle podmínek školy je zajištěna pomoc začínajícím a nekvalifikovaným učitelům přímo ve škole popř. ve spolupráci s metodickým střediskem Střediska služeb školám Školského úřadu v Liberci a vytypovanými základními školami.

Ředitelka školy provádí pravidelně při osobním pohovoru hodnocení pedagogických pracovníků. V mateřské škole nejsou kritéria hodnocení známa. Kritéria pro přiznávání osobního příplatku jsou určena, příplatek je však stanoven malému počtu zaměstnanců.

Ukazatelem sebehodnocení práce a činnosti školy za školní rok 1998/1999 je výroční zpráva.

Vedení a motivování pracovníků je na dobré úrovni.

Kontrolní mechanizmy

V předložené dokumentaci nebyl kromě stanovených kompetencí písemně zpracován systém kontrolní a hospitační činnosti.

Těžištěm kontrolní činnosti je dle ředitelky školy každodenní úzký kontakt se všemi pracovníky. Ředitelka předložila sešity se záznamy z hospitací u jednotlivých učitelů. V tomto školním roce uskutečnila asi šest hospitací (některé nejsou datovány), zápisy mají popisný charakter, není stanoven cíl. Závěry jsou jasné a konkrétní, obsahují i kritické připomínky a opatření. Následná kontrola není dokladována. Frekvence hospitací je malá. Kontrolní činnost vyplývající z kompetencí pracovníků (školní družina, provozní a hospodářské záležitosti) není dokladována.

V zápisech z pedagogických porad nejsou uvedeny závěry z kontrolní a hospitační činnosti. Ředitelka školy předložila své osobní poznámky pro pravidelné pondělní porady, kde měla jasné formulované poznatky a závěry, projednání však není dokladováno. V třídních knihách nebyla zapsána ve školním roce 1999/2000 žádná hospitační zpráva.

V tomto školním roce byl zaveden sešit vzájemných hospitací učitelů, obsahuje pět zápisů, které mají popisný charakter.

Ředitelka školy se dvakrát účastnila hospitace se školními inspektory. Ve sledovaném rozboru hodiny dokázala vhodnou formou, jasně a konkrétně vyzdvihnout klady a upozornit na slabá místa. Dala učitelce prostor pro vyjádření vlastního názoru.

Hospodaření školy kontroluje a čerpání rozpočtu sleduje ředitelka a hospodářka. Pravidelné kontroly provozu zařízení provádí technický zástupce.

V uplynulém období proběhla ve škole kontrola Okresní správy sociálního zabezpečení zaměřená na kontrolu pojistného (březen 2000) a kontrola Mezinárodní asociace křesťanských škol (listopad 1999). Závažné nedostatky nebyly výše uvedenými kontrolními orgány zjištěny.

Ke kontrole výsledků vzdělávání jsou využívány testy Kalibro a vlastní testy pro domácí vzdělávání. Výsledky jsou dílčím způsobem využívány ke zlepšení kvality výuky.

Při inspekční činnosti bylo zjištěno, že v kontrolních mechanismech jsou citelně slabá místa především z hlediska frekvence kontrolní a hospitační činnosti, dokladování projednání závěrů a účinných opatření. Rovněž nebyla postižena formálnost zpracování tematických plánů z dějepisu.

Kontrolní mechanismy jsou na ještě vyhovující úrovni.

Hodnocení kvality řízení

Celkově je kvalita řízení na průměrné úrovni. Výraznější nedostatky jsou v kontrolních mechanismech a v nízkém personálním obsazení školy vyučujícími s požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilostí.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Školní družina

Školní družina má jedno oddělení. Ranní družina probíhá v mateřské škole. V době od 7:00 hodin do 7:45 hodin dochází do družiny cca pět dětí. Provoz odpolední družiny je od 12:00 hodin do 16:00 hodin. Do družiny je zapsáno 27 žáků první až čtvrté třídy, z toho jeden nastoupil až v květnu. Herna družiny je malá, při přítomnosti více žáků je využívána třída naproti herně. Velmi opotřebovaná je podlahová krytina. Vybavení hračkami a hrami je skromné. K dispozici jsou hudební nástroje školy, kazetový přehrávač i dostatek odborné i dětské literatury. Družina využívá školní zahradu, tenisové kurty patřící škole a zdarma hřiště AC Slovan.

Povinná dokumentace školní družiny podle § 9 odst. 1 vyhlášky č. 87/1992Sb., o školních družinách a školních klubech, v platném znění (přehled výchovně-vzdělávací práce ve školní družině, docházkový sešit) je řádně vedena.

Vychovatelka je odborně a pedagogicky způsobilá, má pětiletou praxi. Vede turistický kroužek, zajišťuje lyžařské výcviky školy, zájezdy žáků s rodiči do zahraničí.

Jednou měsíčně je organizován výlet, o hlavních i vedlejších prázdninách jsou realizovány

dětské tábory.

Finanční prostředky poskytované ředitelstvím školy vyhovují požadavkům školní družiny. Vychovatelka zpracovává i žádosti o granty vyhlášené MŠMT ČR i Magistrátem města Liberec. Finanční prostředky získává každoročně.

Odpolední provoz družiny začíná převodem žáků na oběd do sousedního gymnázia. Po příchodu z oběda nebyla zařazena odpočinková činnost. Žáci přešli na louku, kde vyhledávali různé druhy rostlin. Po přechodu na školní zahradu je určovali podle odborných publikací. Ne vždy však byly rostliny v knížce uvedeny, což si vychovatelka předem nezjistila. Tato činnost měla charakter vyučovací hodiny. Děti byly často napomínány, byl jim vytykám nezáměr a malá pozornost. Náplň zájmových činností na školní zahradě - pohybové činnosti a hry - odpovídala jejich zájmům. Vzájemná komunikace vychovatelky a dětí se zklidnila, byla přátelská a bezprostřední. Pozitivem bylo zajištění nápoje, nevhodný byl způsob jeho podávání (otevřená konvice, málo skleniček opakovaně oplachovaných ve vodě).

V družině byl první den na praxi student prvního ročníku pedagogické školy, zapojil se především do zájmových činností.

Výchovně-vzdělávací činnost družiny byla na dobré úrovni.

Domácí vzdělávání

Ve škole probíhá druhým rokem pokusné ověřování odlišné organizační formy základního vzdělávání - domácí vzdělávání, které povolilo na dobu pěti školních roků MŠMT ČR dne 29. června 1988, čj. 21 154/98-22. Zároveň stanovilo podmínky pokusného ověřování.

Do domácího vzdělávání je přihlášeno 48 dětí z okresů Liberec, Jablonec nad Nisou, Semily, Česká Lípa, Děčín, Ústí nad Orlicí, Benešov, Praha-východ, Nymburk, Jičín, Trutnov, Rakovník.

Žáci, kteří jsou vzděláváni doma, se mohou účastnit výuky ve škole v jednom dnu v týdnu. Dle sdělení ředitelky školy se vzhledem k obtížnosti dojíždění účastní jednodenního pobytu ve škole převážně děti z bližších míst. Cílem dobrovolných návštěv je seznámení se s prostředím školy, zvykání si na práci v kolektivu, rozšiřování komunikativních schopností a v neposlední řadě si děti mohou ověřit své znalosti formou her a soutěží.

Mimo to se děti se svými rodiči zúčastňují tzv. konzulačních dnů, kdy je vybranými pedagogy prováděna kontrola pochopení doma probrané učební látky i metodická pomoc rodičům. Vzájemné konzultace pedagoga s rodičem a dítětem jsou předem domluveny, trvají jednu až dvě vyučovací jednotky.

Sledována byla výuka dětí zařazených do 1. - 3. ročníku ve dvouhodině výtvarné výchovy, kterou prováděly dvě matky. Jedna vede tuto výuku od 1. září 1999. Dle jejího sdělení navštěvovala po celou dobu školní docházky výtvarný obor v základní umělecké škole a je absolventkou vysoké školy - strojní fakulty - v Liberci. Druhá matka pracuje s dětmi od pololetí školního roku.

Činnost v hodině měly připravenou, vhodně vedly děti k ochraně pracovního místa i jejich vlastního oděvu (pokrytí lavic igelitem a oblečení zástěr - vše si děti přinesly z domova).

Vysvětlení cíle hodiny, postupu práce, příprava pomůcek, ukázka obrázků i hotové práce včetně organizace výměny vody probíhaly v klidné, přátelské atmosféře. Dětem, které si nedonesly pomůcky z domova, je matky nabídly ze svých zásob. Náměty pro práci čerpaly z publikace „Kniha výtvarných nápadů“. Průběžné hodnocení dosažených výsledků práce dětí

i nenásilná pomoc přispívaly k jejich aktivitě. Některé z dětí byly velmi živé, okamžitě si sdělovaly poznatky nad tím, co se jim podařilo či ne a to bez ohledu na soustředění a práci ostatních. Byly vhodně usměrňovány. Dosažené výsledky práce v hodině byly stručně zhodnoceny a děti si své výrobky (loutky z vařečky) braly domů.

V další hodině byla sledována matematika. Vyučující s pedagogickou a odbornou způsobilostí pro mateřské školy vhodným způsobem děti motivovala k procvičování a upevnování doma probraného učiva, využívala mezipředmětových vztahů a organizovala diferencovanou činnost podle ročníků. Děti pracovaly klidně a se zájmem, zejména při možnosti použití vhodných pomůcek každým jednotlivcem. Podle potřeby jim byla poskytnuta rada. V hodině se neobjevily nežádoucí kázeňské jevy. Přístup vyučující k dětem i naopak se rozvíjel na bázi respektu.

Sledovaná „konzultace“ vedená ředitelkou školy s jedním dítětem za přítomnosti rodiče, byla po stránce organizace i použitých forem zdařilá. Vhodnou motivací byl navozen pozitivní vztah k dítěti. Volené otázky vedoucí k rozvoji komunikativnosti byly směřovány k uvolnění dítěte vyprávěním a k opakování doma probraného učiva. Konzultace probíhala v době od 12:30 hodin. Snaha o komunikaci narážela na částečnou únavu dítěte. Jeho většinou jednoslovné odpovědi byly správné. V rozhovoru vyučující a rodiče byl vztah vzájemného respektu.

Dokumentace (třídní výkazy, katalogové listy s přílohami) je vedena. Rodiče vedou třídní knihu, do které zapisují učivo, které s dítětem probrali. Při konzultacích je tato skutečnost ověřována.

Sledovaná činnost u dětí domácího vzdělávání byla dobře připravená. Vztahy mezi zúčastněnými byly přátelské.

Výchovné poradenství

Výchovný poradce nespĺňuje předpoklady kvalifikace stanovené vyhláškou MŠMT ČR č. 139/1997 Sb., o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a o předpokladech kvalifikace výchovných poradců, v platném znění. Plán práce v písemné podobě předložen nebyl. Svou činnost opírá o velmi dobrou spolupráci s Pedagogicko-psychologickou poradnou v Liberci a o znalost sociálního zázemí žáků. Učitele seznamuje s problematikou jednotlivých dětí a se závěry šetření v pedagogicko-psychologické poradně. Aktuální informace ze schůzek výchovných poradců předává pedagogickým pracovníkům na pravidelných poradách.

Při řešení výchovných problémů spolupracuje s třídními učiteli, ostatními vyučujícími, ředitelkou školy a dle potřeby i s rodiči žáků. Důležitým záměrem je příprava na volbu povolání vycházejících žáků a informování o nabídkách středních škol a učilišť.

Dle sdělení výchovného poradce nebyly zjištěny mezi žáky školy výrazná agresivita, šikana ani drogy.

Dotazníkové šetření

V rámci komplexní inspekce bylo provedeno dotazníkové šetření. Dotazníky byly před zahájením inspekce předány rodičům všech přítomných žáků a některým rodičům domácího vzdělávání. Návratnost ankety byla značná (71 žáků). Ve většině případů rodiče využili možnosti písemného vyjádření k některým bodům, k několika dotazníkům bylo připojeno

i písemné vyjádření žáků. Velmi pozitivně (skoro 100%) je hodnocen přístup učitelů k žákům, jejich osobní postoj a obětavost. Všichni respondenti se velmi kriticky vyjadřují k materiálně-technickým podmínkám především z hlediska nevyhovující školní budovy, stísněným prostorám, chybějící tělocvičně a školní jídelně. V průměrných hodnotách se pohybují odpovědi, týkající se hodnocení z hlediska sociálních vztahů mezi žáky ve třídě, což odpovídá skladbě žáků (žáci se specifickými poruchami učení a chování a žáci integrování). Připomínky byly ke spojování tříd a nedostatku pomůcek na fyziku a chemii.

Různé

V třídních knihách jsou vloženy „Sešity zapominání“. Zápisy vede žákovská služba, které spolužáci hlásí své prohřešky. Všechny byly potřhané, výchovná i motivační hodnota jejich vedení je sporná.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Povinná dokumentace podle § 38a odst. 1 zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních, středních a vyšších odborných škol, v platném znění (rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení vydané MŠMT ČR pod čj. 33 436/98-21 dne 7. 12. 1998, třídní knihy, třídní výkazy, katalogové listy žáků školy, školní řád, rozvrh hodin, zápisy z pedagogických rad, kniha úrazů, personální dokumentace, protokoly a záznamy o provedených kontrolách, rozhodnutí ředitelky školy ve školním roce 1999/2000 o odkladu školní docházky),
- povinná dokumentace mateřské školy (přehled výchovné práce, přehled docházky dětí, evidenční listy),
- povinná dokumentace školní družiny podle § 9 odst. 1 vyhlášky č. 87/1992Sb., o školních družinách a školních klubech, v platném znění (přehled výchovně-vzdělávací práce ve školní družině, docházkový sešit),
- povolení MŠMT ČR čj. 21 154/98-22 ze dne 29. června 1998 k pokusnému ověřování odlišné organizační formy základního vzdělávání - domácího vzdělávání,
- podkladová a inspekční dokumentace základní školy,
- časový rozpis doby trvání vyučovacích hodin a přestávek,
- dotazník pro ředitelku školy před inspekcí,
- výroční zpráva o činnosti školy a o hospodaření ve školním roce 1998/99,
- hlavní úkoly pro školní rok 1999 - 2000,
- roční plán pro školní rok 1999 - 2000,
- organizace školního roku 1999/2000,
- přehled akcí pořádaných ve školním roce 1999/2000,
- učební plán školy pro 2. pololetí školního roku 1999/2000,
- tematické plány učiva jednotlivých předmětů dle ročníků a učebního plánu,
- klasifikační řád z 1. 3. 1999,

- organizační schéma školy,
- pracovní řád z 20. 12. 1999,
- pracovní náplně pracovníků školy,
- kritéria pro stanovení výše osobního ohodnocení z 20. 12. 1999,
- zápisy z hospitační činnosti ředitelky školy,
- individuální plány pro žáky ve školním roce 1999/2000,
- individuální plány pro děti s odkladem školní docházky ve školním roce 1999/2000,
- vnitřní řád mateřské školy z 1. 9. 1999,
- směrnice ke stravování ve školní jídelně pro mateřskou školu z 1. 9. 1999,
- plán práce školní družiny - školní rok 1999/2000,
- režim školní družiny z 20. 12. 1999,
- smlouvy o pronájmech sportovišť,
- dotazníky pro rodiče,
- sešity zapomínání,
- orientačně vybrané písemné práce, výtvarné a rukodělné práce, sešity, pracovní listy a žákovské knížky žáků hospitovaných tříd.

ZÁVĚR

Podmínky výuky

Kombinované zařízení mateřské školy a základní školy má při současném počtu tříd pro výchovně-vzdělávací činnost žáků nevhodné psychohygienické a prostorové podmínky. Prostředí školy je udržováno v čistotě a v pořádku. Vybavení pomůckami a hračkami v mateřské škole a školní družině je na průměrné úrovni. Materiálně-technické vybavení pro výuku vyhovuje pouze zčásti, pro předměty přírodovědného zaměření (chemie, fyzika) je téměř nevyhovující. Vedení postupně zlepšuje a doplňuje vybavenost školních sbírek a tříd.

V mateřské škole je odborně a pedagogicky způsobilá jedna učitelka. Vychovatelka školní družiny splňuje stanovenou odbornou a pedagogickou způsobilost. V základní škole je nedostatek vyučujících s požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilostí pro výuku na 1. stupni a pro výuku většiny předmětů na 2. stupni, mimo českého jazyka, matematiky a výtvarné výchovy. Plně kvalifikovaně je odučeno 39,6 % hodin. Někteří pedagogičtí pracovníci si vzdělání doplňují popř. rozšiřují dalším studiem, rovněž se zúčastňují vzdělávacích kurzů a akcí.

Materiální a personální podmínky pro výuku jsou ještě vyhovující.

Hodnocení vzdělávání

V mateřské škole převažovaly frontálně řízené činnosti nad spontánními, nebyla využívána skupinová a individuální práce a možnost výběru činností. Děti byly vedeny ke vzájemným dobrým vztahům a ohleduplnosti. Jsou vytvářeny podmínky pro nenásilný přechod dětí do základní školy.

Zhlédnuté hodiny v základní škole byly připravené, celkově převládal frontální způsob výuky se střídáním činností. Hodiny na 1. stupni byly vyrovnanější, pestřejší a efektivnější. Na 2. stupni byly v hodnocení jednotlivých hodin větší rozdíly. Důležitější rezervy ve vzdělávacím procesu se projevovaly v organizaci, metodách a formách práce. Nedostatky byly zjištěny v neplnění učebních osnov dějepisu a v nedodržení učebního plánu v chemii v devátém ročníku. Vyučující k žákům přistupovali individuálně, respektovali osobnost žáka.

Kvalita vzdělávání v mateřské škole i v základní škole byla na průměrné úrovni.

Hodnocení řízení

Plánování, organizace výchovně-vzdělávacího procesu a provozu školy, systém vedení a motivování pracovníků a kontrolní mechanismy mají stanovená pravidla. Rezervy jsou v oblasti plánování a kontroly výchovně-vzdělávacího procesu.

Při inspekci nebylo zjištěno neefektivní využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu.

Řízení školy je na průměrné úrovni.

Celkové hodnocení

Celkově je škola na průměrné úrovni.

Doporučení

- Motivovat pedagogické pracovníky k využívání širší škály vyučovacích metod a postupů, nepreferovat ve výuce frontální způsob práce, ve vyučovacích hodinách více využívat dostupné pomůcky a didaktickou techniku.
- V hodinách fyziky a chemie zařazovat v průběhu školního roku doporučené laboratorní práce v návaznosti na probírané tematické celky.
- Při zpracování tematických plánů pro spojené ročníky respektovat věkové zvláštnosti a schopnosti žáků (tělesná výchova, občanská výchova a rodinná výchova), sledovat splnění vzdělávacího programu.
- V mateřské škole více využívat skupinové řízené činnosti, zvýšit výrazně podíl spontánních činností a her, dát dětem možnost výběru.
- Zkvalitnit kontrolní a hospitační činnost výchovně-vzdělávacího procesu, na základě zjištěných skutečností zpětně ovlivňovat jeho úroveň.
- Zvýšit vypovídací hodnotu zápisů v třídních knihách o probraném učivu v jednotlivých ročnících a předmětech.
- Přepracovat školní řád tak, aby byl po obsahové stránce věcný a vyvážený, zahrnout do něj i postup školy při zajišťování dozoru o poledních přestávkách.
- Při sestavování rozvrhu hodin dbát na dodržování psychohygienických a didaktických hledisek.
- Nevytvářet třídu se spojenými ročníky 1. a 2. stupně (5. a 6. ročník), posoudit vhodnost slučování dvou i více ročníků k výuce některých povinných předmětů, zvážit dělení výuky části předmětů ve třídách s odděleními.

- Usilovat o zlepšení materiálně-technických a psychohygienických podmínek výuky, zkvalitnit vybavení školní zahrady.
- Zhodnotit význam a funkčnost vedení tzv. „Sešitů zapomínání“.
- Zvážit počet přijímaných žáků s ohledem na velikost tříd a ostatních prostorů školy.

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Jan Vrabec	v. r.
Členové týmu	Mgr. Věra Jirkalová	v. r.
	PhDr. Václava Vokounová	v. r.
	Mgr. Božena Vydrová	v. r.

V Liberci dne 19. června 2000

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 3. července 2000

Razítko

Ředitelka školy	Podpis
Daniela Coufalová	v. r.

Předmětem inspekce bylo komplexní zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
--------	------------------------

Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Dobrý	<i>Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Ještě vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>
Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad	2000-07-25	084 384/00-5083
Zřizovatel	2000-07-25	084 385/00-5083

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
2000-07-10	084 336/00	Připomínky doručeny